

29.8.2023

Julkinen

Säteilyturvallisuusneuvottelukunnan kokous

Aika 28.8.2023 klo 13:30 – 15:30

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Jäsenet ja sihteerit:

Ylifyysikko Tiina Laitinen, pj.
Professori Petro Julkunen (klo 14.41 saakka)
Yli-insinööri Kerttuli Helariutta
Erityisasiantuntija Mikko Jääskeläinen
Professori Jonne Naarala (klo 15.06 saakka)
Professori Marko Kangasniemi
Yli-insinööri Sami Rinta-Antila
Neuvotteleva virkamies Reetta Orsila
Ylitarkastaja Katja Kojo, siht.
Johtava asiantuntija Maaret Lehtinen, siht.

Asiantuntijat:

Pääjohtaja Petteri Tiippana, STUK
Johtaja Tommi Toivonen, STUK

1 Esitelmä

Ennen varsinaisen kokouksen alkua, tutkimusprofessori Anssi Auvinen piti esitelmän aiheesta "Säteilyn vaikutus verenkiertoelimistön sairauksiin".

2 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:02. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi ja esityslista hyväksyttiin.

3 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

4 Lausuntoasiat

STN on saanut hiljakkoin seuraavat lausuntopyynnöt ja lausunnot näihin on toimitettu:

- Säteilyturvakeskuksen määräys turvallisuuslupaa edellyttävien säteilylähteiden turvajärjestelyistä annetun Säteilyturvakeskuksen määräyksen muuttamisesta
- Säteilylain 75 §:n muuttaminen

29.8.2023

Julkinen

STN on saanut lausuntopyynnön myös seuraavaan, joka on käynyt STN:llä aikaisemminkin. Tuolloin neuvottelukunnalla ei ollut lausuttavaa, ja lisäksi nyt tehdyt muutokset päätökseen olivat niin pieniä, että pyyntöä ei jaettu neuvottelukunnalle.

- Terveystieteiden tutkimuskeskuksen palveluvalikoimaneuvoston päätös oireettoman henkilön panoraamaröntgentutkimukseen pääsyn kriteereistä tulehduspesäkkeen varhaiseksi toteamiseksi tekonivelpotilaalla

Yllä olevien lisäksi ei uusia lausuntopyyntöjä.

5 STN:lle tulleet yhteydenotot

Ei yhteydenottoja.

6 Säteilyturvallisuustutkimuksen tilanne

Ei tilannekatsauksia tutkimuksista. Petteri Tiippana kertoi, että STUKin johtoryhmä on käsitellyt hallitusohjelmaa, jossa on säteilysuojelututkimuksen näkökulmasta positiivisia kirjauksia. Esimerkiksi ohjaamalla rahoitusta on tarkoitus palauttaa yliopistojen ja sairaaloiden perustutkimuksen tekemahdollisuuksia.

7 Turvallisuuskulttuuri

Tommi Toivonen kertoi, mitä turvallisuuskulttuuri tarkoittaa käsitteenä sekä säteilylain näkökulmasta. Esimerkiksi IAEA 2019 määritelmän mukaan turvallisuuskulttuurilla tarkoitetaan, että turvallisuus saa etusijan ja oikean painoarvon asioiden käsittelyssä.

Tarkastaja Juha Suutari STUKista puolestaan kertoi, miten turvallisuuskulttuuria valvotaan. Säteilylaissa (12§) on vaatimus hyvän turvallisuuskulttuurin ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Käytännössä tämän vaatimuksen viranomaisvalvonta on haasteellista perinteisin valvontamenetelmin. Viranomaisen keinot puuttua tehokkaasti turvallisuuskulttuuriin voivat olla rajalliset, varsinkin jos turvallisuuskulttuuri on huonolla tolalla toimijan asenteiden ja/tai arvojen vuoksi. Yksi mahdollinen tapa valvoa turvallisuuskulttuuria on suora valvonta. Toteuttaakseen suoraa valvontaa, STUK on vuodesta 2022 alkaen valinnut yliopisto- ja keskussairaaloiden röntgenosastojen tarkastuksien painopisteeksi turvallisuuskulttuuriin.

Neuvottelukunta jää pohtimaan, kuinka voisi osaltaan edistää turvallisuuskulttuuriasioita

8 STA:n käyttö

Luonnos kyselystä on jaettu neuvottelukunnan jäsenille etukäteen. Kysymyksistä keskusteltiin ja niitä muokattiin hieman. Todettiin, että kysymykset sekä saatesanat ovat valmiit ja kysely voidaan nyt lähettää. Neuvottelukunnan sihteeri ottaa yhteyttä siihen STUKin assistenttiin, joka lähetti ensimmäisenkin kyselyn. Assistentti muodostaa ja lähettää kyselyn Webropolilla ja vastausajaksi annetaan yksi kuukausi (muistutetaan kerran niitä, jotka eivät ole vastanneet). Kysely lähetetään siten, että lähettäjänä näkyy STN ja lisäkysymykset pyydetään ohjaamaan STN:n sähköpostiin.

29.8.2023

Julkinen

Toivotaan, että seuraavaan neuvottelukunnan kokoukseen olisi alustavat tulokset jo saatavilla.

9 Muut asiat

Neuvottelukunnan sihteeri on lähettänyt STA-kannanoton sovituille vastaanottajille.

10 Seuraava kokous

31.10.2023 läsnäolokokouksena. Pohditaan vielä, voisiko kokouksen yhteyteen löytyä vierailukohde. Tarvittaessa kokous järjestetään STUKissa.

11 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:33

Jakelu

Säteilyturvallisuusneuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet, sihteerit sekä neuvottelukunnan pysyvät asiantuntijat

Tiina Laitinen
puheenjohtaja

Katja Kojo
sihteeri